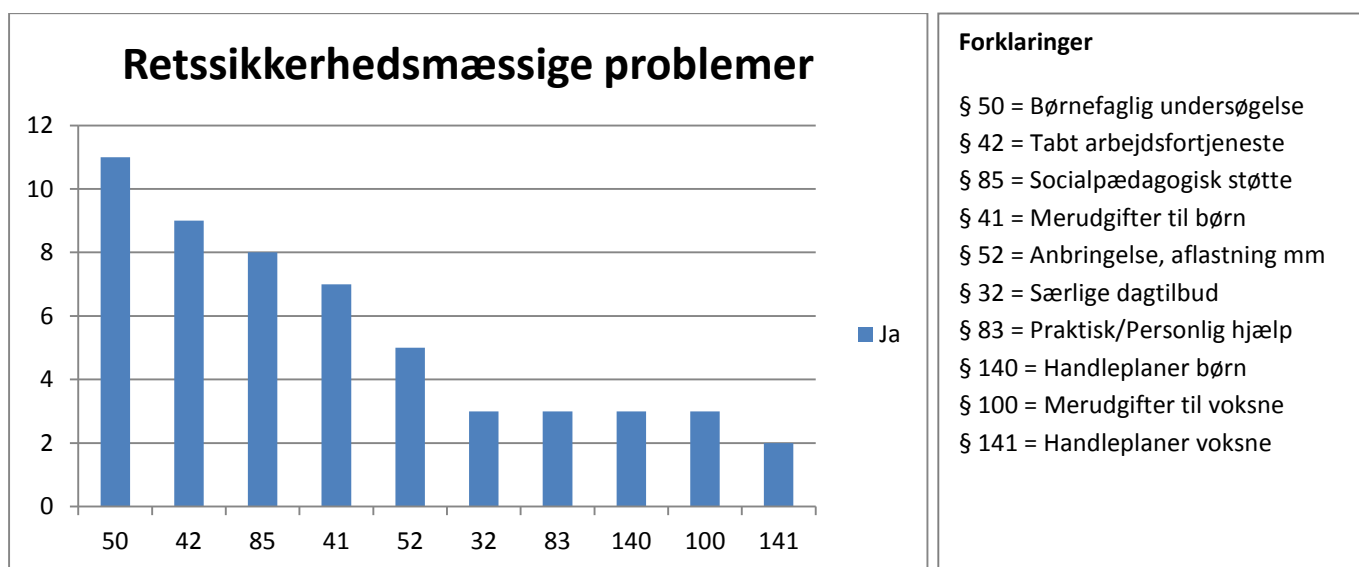

DUKH's erfaringer med sagsbehandlingen på handicapområdet - Retssikkerhedsmæssige problemer i sager om børnefaglig undersøgelse

Af Thomas Holberg

I det efterfølgende sætter vi fokus på nogle af de retssikkerhedsmæssige problemer, som vi i DUKH oplever i vores rådgivning, når det gælder servicelovens § 50 – børnefaglig undersøgelse.

Retssikkerhedsmæssige problemer 2013 – serviceloven

Grafen herover viser de 10 områder, hvor DUKH i 2013 registrerede flest af vores såkaldte P'er. I DUKH registrerer vi et P, når vi vurderer, der er problemer med retssikkerheden. Forklaringerne på, at vi vælger at registrere et p, kan være mange. Det kan f.eks. være manglende udmelding af sagsbehandlingstid, eller fordi borgeren ikke er blevet inddraget i sagen, mangler i oplysningsgrundlaget eller en udmåling, som, vi vurderer, er på kanten med intentionen i loven.

Ovenstående graf viser registreringer af P i længerevarende rådgivningsforløb. DUKH giver groft sagt to forskellige ydelser. Vi giver rådgivning telefonisk eller via mail, hvor henvendelsen afsluttes oftest efter en enkelt rådgivning. Herudover kan der sker det, at vi opretter et længerevarende rådgivningsforløb. Det vil vi typisk gøre, hvis vi har en fornemmelse af, at der kan være retssikkerhedsmæssige problemer i sagen, eller noget der skal undersøges nærmere. I disse sager hører vi også kommunens version, hvorfor vi har et bedre grundlag for at vurdere, hvorvidt der rent faktisk er problemer i sagen i forhold til lovgivningen eller ej.

Som det fremgår af figuren, så har vi registreret flest "P'er" om servicelovens § 50 om børnefaglig undersøgelse efterfulgt af § 42 om tabt arbejdsfortjeneste og § 85 socialpædagogisk bistand

Børnefaglig undersøgelse

Hvis vi kikker nærmere på § 50 i serviceloven børnefaglig undersøgelse, så er der flere ting, som springer i øjnene. Generelt er det således, at DUKH i mange sager ser problemer i forbindelse med den måde, som sagen bliver behandlet på – eller det som man også kan kalde den processuelle retssikkerhed. Det er spørgsmål som f.eks.:

- Partshøring (Forvaltningsloven § 19, 20) - hvis en myndighed har oplysninger om dig i en sag, som er til ugunst for dig, så skal du høres om oplysningerne, før der træffes afgørelse
- Vejledning (Forvaltningslovens § 7) – om du som borger er blevet tilstrækkeligt vejledt
- Begrundelse (Forvaltningslovens § 22 og 24) – om du har fået en fyldestgørende begrundelse
- Sagsbehandlingstiden (Retssikkerhedsloven § 3) – kommunen skal behandle sagen hurtigst muligt, oplyse om sagsbehandlingsfrister samt oplyse om forventede frister ved overskridelse/forsinkelse
- Borgerinddragelse (Retssikkerhedsloven § 4) – om du er blevet inddraget i din sag
- Helhedsvurdering (Retssikkerhedsloven § 5) – om kommunen ser på alle aspekter af sagen og behandler en evt. ansøgning efter alle bestemmelser
- Undersøgelsesprincippet – (Retssikkerhedsloven § 10) at kommunen sikrer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Hvis vi ser på vores erfaringer med børnefaglig undersøgelse, så handler problemerne her meget om manglende borgerinddragelse - f.eks. at kommunen ikke formår at tilrettelægge sagsbehandlingen, så borgeren har mulighed for at deltage. Vi ser eksempler på, at partshøring ikke finder sted i forhold til de indhentede oplysning, at kommunen tillægger oplysningerne en betydning, som ikke stemmer overens med forældrenes opfattelse. Andre sager er ikke tilstrækkeligt oplyst, således at resultatet af den børnefaglige undersøgelse er mangelfuld eller misvisende.

Herudover ser vi også en række problemer i forhold til reglerne omkring sagsbehandlingsfrist – enten at borgeren ikke får oplyst en sagsbehandlingsfrist, eller at den bliver overskredet, uden at borgeren får en ny frist.

Manglende borgerinddragelse og lang sagsbehandlingstid mm. er fænomener, som DUKH ser på mange forskellige områder. Med hensyn til børnefaglige undersøgelser ser vi mere specifikt det problem, at kommunen ikke altid får opdateret en børnefaglig undersøgelse, når der kommer nye oplysninger om barnet, eller når der er forhold, som giver anledning til yderligere undersøgelse. Endvidere sker det, at en børnefaglig undersøgelse nok bliver besluttet, men ikke altid ført ud i livet.

Forudsætninger for data og konklusioner

Det er vigtigt, at man gør sig klart, at DUKH's viden ikke kan siges at være repræsentativ for udviklingen på handicapområdet i Danmark. I DUKH ved vi først og fremmest noget om, hvor problemerne opstår i samarbejdet mellem borger og myndighed. Det er sjældent, at borgerne henvender sig til os, når sagen

kører på skinner. Det betyder, at vi først om fremmest ved noget om, hvor der er problemer. Vi kan godt sige noget om, hvorvidt vi mener, at der er tale om en generel udbredt tendens, men vi kan ikke afgøre det med sikkerhed.

Borgerens version af sagen

I DUKH får vi meget af vores viden fra borgeren og i mindre grad fra sagsbehandleren. Det er klart, at dette også må formodes at have en betydning for vores viden. Det at borgeren mener, at der er et retssikkerhedsmæssigt problem i sagen er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at det forholder sig således. I denne sammenhæng forsøger vi at kompensere for denne faktor ved udelukkende at fokusere på vores længevarende rådgivningsforløb, hvor vi i højere grad har begge parter version af sagen.

12.06.2014 Thomas Holberg, thomas.holberg@dukh.dk